

Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerisi*

Kübra Korkut**

Emine Babaoğlu***

Özet: Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algılarının cinsiyet, deneyim süresi ve okulun bulunduğu yerleşim yeri değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Genel tarama modelinde olan araştırmanın evrenini, 2008-2009 eğitim öğretim yılında Burdur ilinde görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Burdur ili Merkez, Ağlasun, Kemer, Göllhisar ile Bucak ilçelerindeki resmi ilköğretim okullarında öğretmenlik yapan 401 sınıf öğretmeni de araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın verileri “Sınıf Yönetimi Beceri Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde aritmetik ortalama ve standart sapmanın yanı sıra t-testi ve MANOVA istatistik teknikleri kullanılmıştır. Bu işlemler bilgisayar ortamında SPSS 15.0 paket programı yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin bütün boyutlarındaki algıları cinsiyete göre farklılaşmamakla birlikte deneyim sürelerine ve okulların buldukları yerleşim yerlerine göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sınıf öğretmeni, sınıf yönetimi becerisi.

Classroom Management Ability of Classroom Teachers'

Abstract: This research aims to determine the classroom management ability perceptions differ according to the teachers' gender, the durations of the experiment and the location of the school. General survey model was used in the research. The sample of the study includes 423 public primary school teachers. However, in the research, 401 classroom teachers are reached in centrum of Burdur, the others are in Ağlasun, Kemer, Göllhisar district with Bucak district in Burdur.

Data of the study was collected with the teacher, classroom management ability scale and the demographic information form. Numerous statistical techniques such as means and standard deviations, t-test and MANOVA were used for analyzing the data. Statistical analysis of the data was done by computer, using SPSS Version 15.0.

This research findings show that the classroom teachers' classroom management ability perceptions in all dimensions weren't differing by gender but were differing by the durations of the experiment and the locations of the schools.

Key Words: Classroom teacher, classroom management ability.

GİRİŞ

Öğrencilerin eğitimsel amaçları etkili bir biçimde gerçekleştirebilmelerine, öğrenmelerini kolaylaştıracak sınıf koşullarını oluşturmaya ve geliştirmeye yönelik kurallar, kavramlar ve ilkeler grubuna sınıf yönetimi denir (Aydın, 2007). Başka bir ifade ile sınıf yönetimi, sınıfta olumlu bir öğrenme iklimi oluşturma, öğrencilerin kendilerini rahat ifade edebilmelerine ve potansiyellerini ortaya koyabilmelerine fırsat sağlama sürecidir (Turan, 2006). Daha farklı araştırmacılara göre ise sınıf yönetimi, öğretmenlerin, sınıftaki etkinliklerini kontrol etmeye yönelik öğrenme, sosyal etkileşim, öğrenci davranışını içeren bütün çabalarıdır (Burden, 2000; Good ve Brophy, 2000, Akt: Ritter ve Hancock, 2007). Daha iyi bir eğitim için öğretmenlerin eğitici özellikleri kadar yöneticilik özelliklerinin de geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Sınıf yönetimi, eğitim yönetiminin ilk ve temel basamağıdır. Eğitim yönetiminin kalitesi, sınıf yönetiminin kalitesine bağlıdır (Başar, 2004; Ök, Göde ve Alkan, 2006). Sınıf yönetimi bir yöntem olarak, öğretmenlerin sınıf içi kadar dışını da kapsayan yönetim becerileri üzerine yoğunlaşmaktadır (Terzi, 2002). Aksoy'a (2003) göre, sınıf yönetiminin iki temel amacı vardır. Birincisi, sınıfta öğrenci motivasyonunu artıracak

* Bu araştırma Kübra Korkut'un, Yrd. Doç. Dr. Emine Babaoğlu'nun danışmanlığında hazırladığı Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu'nun desteklediği yüksek lisans tezine dayanmaktadır.

** Eğitim Uzmanı kubra_korkut@yahoo.com.tr

*** Yrd. Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ebabaoglan@mehmetakif.edu.tr

düzenli ve güvenli bir ortam oluşturmaktır. İkincisi ise, öğrenci sorumluluğunu geliştirmek ve öğrencilere kendi davranışlarını düzenleyebilmelerini öğretmektir. Bu amaçlara ulaşılabilmesi, hedef davranışların kazandırılacağı yerler olan sınıflarda uygun bir ortamın hazırlanmasına, sürdürülmesine ve etkin bir şekilde yönetilmesine bağlıdır (Demirtaş, 2005).

Öğretmen iyi bir öğretici olmanın yanında, aynı zamanda etkili bir yönetici olmak zorundadır (Sarıtaş, 2003). Etkili bir sınıf yönetiminde öğrenci davranışı güç ve zorlama ile değil, öğrencilere kendi öğrenme ortamlarını ve kendi davranışlarını kontrol etmeyi öğretmekle düzenlenir. Sınıf yönetimi, öğrencilerin sorumluluk bilincinin geliştirilmesinde, kendilerini değerlendirme, kontrol etme ve bireysel kontrolü içselleştirmelerinde bir araç olarak görülür. Sınıf içindeki yaşamın, önceden belirlenmiş olan amaçlara uygun bir biçimde gerçekleşmesinden, öncelikle öğretmen sorumludur. Başka bir anlatımla, sınıfta öğrenme ortamının ve yaşantılarının düzenlenmesi ve yönetilmesi öğretmenin sorumluluğundadır. Bu nedenle öğretmenin, sınıf yönetiminin ilke ve yöntemlerini bilmesi gerekir. Böylece sınıf içi yaşam, daha sevimli, üretken ve yararlı olur (Aydın, 2007). Fiziksel olarak düzenlenmiş bir sınıf ortamında öğretmenlerin temel rolü öğrencilerin kendi davranışlarını kontrol etmelerine yardımcı olmak, aynı zamanda kabul edilebilir kurallar, teknikler ve yöntemler geliştirmektir. Sınıftaki her çocuk, özellikleri, kendine has öğrenme gereksinimleri ve her birisi ayrı bir birey olarak öğretmenin yönetimi altındadır. Öğretmenin sınıf ortamında bunları dikkate alması ve bunu sağlayacak becerilerle donatılması gerekmektedir (Sarı, 2002).

Öğretmenliğin ilk yıllarında, sınıf yönetimi, öğretmenlerin zamanlarının önemli bir bölümünü alır. Genç ve deneyimsiz öğretmenlerin çoğu, sınıfta disiplin sorunu ile karşılaşırlar (Gordon, 1996). Ancak davranış yönetimi ile ilgili karşılaşılan güçlükler sadece deneyimsiz öğretmenlerle sınırlı değildir. Deneyimli öğretmenlerin de sınıf yönetimi ile ilgili stratejilere gereksinimi vardır (Özyürek, 1996). Deneyimli öğretmenlerin çoğu da disiplin kurmalarına gerektiğinde bu olayın sevimsiz olduğunu görmüşlerdir (Gordon, 1996). Sınıf yönetimi ile ilgili olarak öğretmenlerin karşılaştığı güçlükler, sınıf yapısından ve öğrenciden kaynaklandığı kadar öğretmenlerden de kaynaklanmaktadır. Öğretmenin yönetim ve öğretim tarzı, öğrencilerle ilgili beklentilerin düşük olması, öğretmenin bireysel özellikleri öğretmenlerden kaynaklanan sorunlardır (Öztürk, 2002). Öğretmenler istedikleri gibi öğretim yapamadıkları zaman, yoğun bir başarısızlık duygusu yaşadıklarından yakınırırlar. Kazanılan deneyimler ve sınıf yönetimindeki ilkelerin belirli bir düzene göre uygulanması bu problemleri ortadan kaldıracaktır (Gürsel, 2005).

Öğretmenler, öğrenciyle iyi ilişkiler kurduklarında, katı disiplin kurmalarına, bir rolden başka bir role geçmelerine ve sert davranmalarına gerek kalmaz. Öğretmenler, öğrenciyle aralarındaki ilişki iyi olmadığında hiçbir öğretim yönteminin etkili olmayacağını göreceklerdir. Bu nedenle öğretmenlerin, öğrenciyle iletişimlerinde açıklık, önemseme ve birbirine gerek duyma gibi ilkelere dikkat etmeleri önerilmektedir (Gordon, 1996). Yönetimin özünde bireyi etkilemek vardır. Sınıf yönetimi de sınıftaki bireyleri etkilemeye dayalı bir etkinliktir (Erdoğan, 2001). Etkili bir sınıf yönetimi olmaksızın, eğitim sisteminin asıl hedefi olan istedik kalıcı davranışların kazandırılması güçtür (Terzi, 2002).

Sınıf, öğrencilerle öğretmenlerin bulduğukları ortamdır. Eğitimin amacı olan, öğrenci davranışının oluşması burada başlar. Eğitim için gerekli birincil kaynaklar olan; öğrenci, öğretmen, program ve diğer unsurlar sınıfın içindedir. Eğitim yönetimi ve okul yönetiminin en büyük amacı eğitim öğretim etkinliklerini geliştirmek ve eğitim kalitesini yükseltmektir. Zihinlerde okul yönetiminin, sınıf yönetimi ile doğrudan ilgili olmadığı yönünde yanlış bir yaklaşım bulunmaktadır. Yönetimin, okulun fiziksel olarak geliştirilmesini veya gerekli araç gereç ve materyalin karşılanmasını ve eğitim olanaklarının sağlanmasını temel olarak aldığı düşünülür. Sınıf yönetiminin ise öğretmenlerinin sorumluluğunda olduğu kabul edilmektedir. Oysa eğitimde başarıyı daha üst seviyelere çıkarmak için, sınıf yönetimini geliştirme düşüncesi bir amaç olarak ele alınmalıdır (Başar, 2004).

Sınıf yönetimini etkileyen bazı değerışkenler vardır. Bu değerışkenler; plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzeni, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı ile sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlenmesidir (Başar, 2004; Çelik, 2003).

Çelikten'e (2008, s. 58) göre "sınıf yönetimini etkileyen etmenler sınıf içi ve sınıf dışı olmak üzere ikiye ayrılır". Sınıf yönetimini etkileyen sınıf içi etmenler: Öğrenci, öğretmen ve sınıf ortamıdır. Sınıf yönetimini etkileyen sınıf dışı etmenler ise yakın çevre ve uzak çevre olmak üzere ikiye ayrılır. Yakın çevre, aile, okul ve akran gruplarından; uzak çevre ise eğitim yönetimi, ülkenin genel yönetimi ve dünyadaki gelişmelerden oluşur.

İyi bir eğitimin nitelikli öğretmenlerle sağlanacağı göz ardı edilemeyecek bir gerçektir. Bununla birlikte etkili bir eğitim için, etkili bir sınıf yönetiminin sağlanması gereklidir (Ök ve diğerleri, 2006). Eğitim etkinliklerinde, beklenen başarıyı elde etmenin birinci koşulunun, etkili sınıf yönetimi olduğu belirtilmektedir (Aytekin, 2000). Sınıf yönetiminde ise en etkili öğe öğretmendir (Alkan, 2007; Celep, 2004). Çünkü öğretmenlerin sınıf yönetimindeki başarıları öğrencilerin başarısını doğrudan etkilemektedir (Özdemir, 2004).

Öğretmenlerin, gelişmelere paralel olarak öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak sınıf ortamı oluşturmaları ve etkili bir sınıf yönetimi becerisine sahip olmaları beklenir (Alkan, 2007). Öğretmen sınıfta düzeni sağladığında zamanını boş yere harcamak yerine öğretme amaçlarını gerçekleştirip kendini ve öğrencilerini geliştirmek için çaba harayabilir. Etkili bir öğrenme ve öğretme süreci gerçekleştirmek isteyen öğretmenlerin sahip olmaları gereken en önemli beceri sınıflarındaki öğrencileri ve kaynakları sınıfın amaçları doğrultusunda harekete geçirme, yönlendirme yani yönetme becerisidir (Demirtaş, 2005). Sınıf yönetiminin önemi, sınıf içi süreçlerle ilgili olarak öğrencilerin akademik başarısı, öğretmen ve öğrenci davranışını etkileyen sosyal değişkenler ve öğretmen öz yeterlikleri gibi konularda yapılan birçok çalışmayla daha iyi anlaşılmaya başlanmıştır (Turan, 2003).

Öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri algıları üzerine yapılan çalışmalarda, bu algıları etkileyen değişkenlerden birinin cinsiyet olduğu ortaya konmuştur. Bu çalışmalarda genellikle kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre sınıf yönetimi becerileri anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (Alkan, 2007; Erol, 2006; İlgar, 2007; Yalçınkaya ve Tonbul, 2002). Bazı çalışmalarda ise cinsiyetin sınıf yönetimi beceri algısını etkilemediği belirlenmiştir (Burç, 2006; Kutlu, 2006; Terzi, 2002).

Öğretmenlerin sınıf yönetimi algılarını etkileyen diğer bir değişkenin de deneyim süresi olduğu ortaya konmuştur (Akın, 2006; Alkan, 2007; İlgar, 2007; Sağlam, 2007; Erol, 2006; Terzi, 2001). Çalışmaların bir kısmı (Akın, 2006; Alkan, 2007; İlgar, 2007; Sağlam, 2007; Erol, 2006; Terzi, 2001) öğretmenlerin deneyim süresi arttıkça sınıf yönetimi becerilerinin de arttığını bir kısmı da (Güven ve Cevher, 2005; Ritter ve Hancock, 2007; Rosas ve West, 2009; Yalçın, 2007; Yalçınkaya ve Tonbul, 2002) deneyimin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini etkileyen bir değişken olmadığını ortaya koymuşlardır.

Bunlara ek olarak, öğretmenlerin görev yaptıkları okulların buldukları yerleşim yerlerinin de sınıf yönetimi beceri algılarını etkileyen bir başka değişken olduğu belirlenmiştir (Alkan, 2007). Fakat bu çalışmalar oldukça sınırlıdır. Ayrıca, bu araştırmada etkisi incelenen bütün değişkenlerin öğretmenler ya da öğretmen adaylarına etkileri incelenmiştir. Aynı değişkenlerin, sınıf öğretmenlerine etkileri ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Alan yazındaki bu eksiklikler araştırmanın çıkış noktasını oluşturmuştur.

Alanyazın incelendiğinde, cinsiyet ve deneyimle ilgili yapılan çalışma sonuçlarının farklılık gösterdiği görülürken, öğretmenlerin çalıştığı okulların yerleşim yerlerine göre farklılık olup olmadığına ilişkin çalışmaların ise sınırlı olduğu dikkati çekmiştir. Bu nedenle bu araştırmada, bu değişkenlerin sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algılarına etkisi incelenmiştir.

Bu bağlamda sınıfta eğitim öğretim sürecinin niteliğini belirleyen sınıf yönetimi becerisinin, sınıf öğretmenlerinin cinsiyetleri, deneyim süreleri ve okulların buldukları yerleşim yerlerine göre anlamı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu amaç doğrultusunda şu araştırma sorularına yanıt aranacaktır:

- Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
- Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları sınıf öğretmenlerinin deneyim sürelerine göre farklılık göstermekte midir?
- Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları sınıf öğretmenlerinin çalıştıkları okulların buldukları yerleşim yerlerine göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırma modeli

Araştırmada, var olan durumu ortaya koymak amacıyla, genel tarama modeli kullanılmıştır.

Evren ve örneklem

Burdur iline bağlı ilçelerdeki ilköğretim okullarında görev yapan 876 sınıf öğretmeni araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme, küme örnekleme (cluster sampling) yoluyla seçilmiştir. Örneklem seçiminde, Burdur ilindeki ilçeler dikkate alınmıştır. Örnekleme hangi ilçelerin alınacağı ad çekme yoluyla belirlenmiştir. Gay'e (1987) göre örnekleme belirlerken, betimleyici araştırmalarda en az %10, küçük popülasyonlarda ise %20 örnek büyüklüğüne ihtiyaç olur. Yine korelasyon çalışmalarında en az 30 eleman olması gerekmektedir (Akt. Arlı ve Nazik, 2004). Bu araştırmada, Burdur ili şehir merkezinde (141) ve Ağlasun (37), Kemer (10), Gölhisar (85) ile Bucak (150) ilçelerindeki bütün ilköğretim okullarında öğretmenlik yapan 423 sınıf öğretmenin 401'ine

ulaşılmasıdır. Bu sayı evrenin %46'sını oluşturmaktadır. Örnekleme ulaşılma oranı %94,7'dir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 141'i kadın, 260'ı erkektir.

Veri toplama aracı

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin, sınıf yönetimi becerisine yönelik algılarını ölçmek üzere, Delson (1982) tarafından geliştirilen, Yalçınkaya ve Tonbul (2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan, "Sınıf Yönetimi Beceri Ölçeği" kullanılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenlerine ait bireysel (demografik) bilgileri toplamak amacıyla, bireysel bilgi formu kullanılmıştır. Ölçeğin kullanımı için ölçeği uyarlayan araştırmacılarla iletişim kurulmuş gerekli izinler alınmıştır. Bireysel bilgi formunda, sınıf öğretmenlerinin cinsiyetini, deneyim süresini ve çalıştıkları okulların bulunduğu yerleşim yerini belirtecekleri üç soru yer almaktadır.

Sınıf Yönetimi Beceri Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışma analizi, bu araştırmada, Yalçınkaya ve Tonbul'un (2002) Türkçe'ye uyarlama çalışmasında bulunan 25 madde üzerinden yeniden yapılmıştır. Faktör analizinde KMO=.92 Barlett Sphericity (Sig.=.00, p<.05) testi anlamlı çıkmıştır. Faktör analizinde faktör yükü .30'un altında olan 10 madde ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekte kalan 15 maddenin 1, 2, 3, 7, 12, ve 19. maddelerinin birinci faktörde (plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen), 10, 14, 15, 16 ve 17. maddelerinin ikinci faktörde (öğretmen-öğrenci ilişkilerinin düzenlenmesi) ve 18, 22, 23 ve 24. maddelerinin üçüncü faktörde (zaman kullanımı ile sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri) daha yüksek değerler verdikleri görülmüştür. Temel Bileşenler Analizi'ne göre bu üç faktör tarafından açıklanan toplam varyans %51.55'tir. Birinci faktörün açıkladığı varyans %18.51, ikinci faktörün %17.55 ve son olarak üçüncü faktörün %15.47'dir. Maddelerle ilgili olarak tanımlanan üç faktörün ortak varyanslarının .51 olduğu görülmektedir. Bu bulgu üç faktörün, ölçeğe ilişkin varyansın ve maddelerdeki toplam varyansın önemli bir kısmını açıkladığını göstermektedir. Bu araştırmadaki 15 maddelik ölçeğin üç faktörlü olmasının yanı sıra tek faktörlü de kullanılması uygun görülmektedir (Korkut, 2009).

Faktör analizi sonucunda "plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen" alt faktörü madde analizi sonuçlarına göre, faktörde yer alan maddelerin yük değerleri .33-.61 arasında değişmektedir. Bu boyutun güvenilirliği için hesaplanan Alpha iç tutarlılık katsayısı $\alpha=.73$ 'tür. "Öğretmen-öğrenci ilişkilerinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı" faktöründe yer alan maddelerin yük değerleri .49-.61 arasında değişmektedir. Bu alt ölçeğinin Alpha iç tutarlılık katsayısı $\alpha=.78$ 'dir. "Sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri" faktöründe yer alan maddelerin yük değerleri .45-.72 arasındadır ve Alpha iç tutarlılık katsayısı $\alpha=.74$ 'tür.

Ölçek likert tipi beşli dereceleme türündedir. Ölçeğin maddeleri için "çok iyi", "iyi", "orta", "zayıf" ve "çok zayıf" şeklinde 4'ten 0'a doğru dereceleme yapılmıştır. Buna göre bir öğretmenin ölçeğin bütününden alabileceği en düşük puan 0, en yüksek puan da 60'tır. Ölçekten alınan düşük puan, düşük sınıf yönetimi becerisi algısına, yüksek puan ise yüksek sınıf yönetimi becerisi algısına işaret etmektedir. Ölçüt aralığı 0-0,79 çok zayıf; 0,80-1,59 zayıf; 1,60-2,39 orta; 2,40-3,19 iyi; 3,20-4,0 çok iyi şeklindedir. Bu araştırmada sınıf yönetimi beceri ölçeğinin tek faktör için Cronbach Alpha değeri $\alpha=.86$ olarak bulunmuştur.

Verilerin analizi

Araştırma verilerinin analizinde, araştırmaya katılan öğretmenlerden elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediği test etmek için Kolmogrov-Smirnov testi yapılmıştır. Yapılan Kolmogrov-Smirnov testi sonuçlarına göre; araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri (Sig.=.06, p>.05) puanları, p>.05'ten büyük olduğu için normal dağılım gösterdiğine karar verilmiştir. İstatistiksel işlemler için SPSS 15.0'dan (Statistical Packet for Social Science-Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı) yararlanılmıştır. Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği'nden elde edilen puanlarla, sınıf yönetimi beceri algılarının bağımsız değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere tek örneklem t-testi tekniği ve çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) uygulanmıştır. Gruplar arası farkı belirlemek üzere Post-Hoc karşılaştırmalı analiz tekniklerinden Scheffe testi kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Araştırma, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algılarının; cinsiyet, deneyim süresi ve okulun bulunduğu yerleşim yerine göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bulgular bu değişkenlere göre başlıklarıyla sunulmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre sınıf yönetimi beceri algıları

Sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre sınıf yönetimi beceri algılarına ilişkin ortalamalar ve bunların cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin t testi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyete Göre Sınıf Öğretmenlerinin Ortalamaları ve Sınıf Yönetimi Beceri Algılarına İlişkin t Testi Sonuçları

Sınıf Yönetimi Becerileri	Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	Sd	t	p
Plan-program Etkinlikleri ve Fiziksel Düzen	Kadın	141	19.06	2.66	399	-.26	.79
	Erkek	260	19.13	2.63			
Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Düzenlenmesi ve Zaman Kullanımı	Kadın	141	16.78	2.24	399	-.26	.79
	Erkek	260	16.84	2.09			
Sınıf İçi Etkileşim ve Davranış Düzenlemeleri	Kadın	141	14.32	1.69	399	.16	.87
	Erkek	260	14.29	1.55			

p>.05

Tablo 1’de görüldüğü gibi, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminin bütün boyutlarındaki beceri algıları cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Diğer bir ifadeyle kadın ve erkek öğretmenler sınıf yönetimi becerilerinin bütün boyutlarında kendilerini aynı derecede yeterli algılamaktadırlar. Bu durum, hem kadın hem de erkek öğretmenlerin, sınıf yönetimi becerilerini etkileyen sınıf içi ve dışı etmenlerin benzer olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Benzer bulgulara ulaşan Terzi’nin (2002) ve Burç’un (2006) araştırmalarında, öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterliliklerine ilişkin algılarının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği ortaya konmuştur. Aynı şekilde Kutlu (2006) da, sınıf ortamının düzenlenmesi, istenmeyen öğrenci davranışlarının oluşmadan engellenmesi ve sınıf ikliminin olumlulaştırılması boyutlarında öğretmenlerin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır.

Deneyim sürelerine göre sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları

Deneyim süresi değişkeni altı alt gruba ayrılmıştır. Bunlar; 1-5, 6-10, 11-15, 16-20, 21-25 ve 26-30 yıl gruplarıdır. Bu altı alt gruba göre sınıf yönetimi beceri algılarına ilişkin betimsel analiz sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Deneyim Sürelerine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Beceri Algılarına İlişkin Betimsel Analiz Sonuçları

Sınıf Yönetimi Beceri Boyutları	Deneyim Süreleri	n	\bar{X}	SS
Plan-program Etkinlikleri ve Fiziksel Düzen	1-5 yıl	54	17.13	3.24
	6-10 yıl	58	18.50	2.98
	11-15 yıl	91	19.24	2.41
	16-20 yıl	73	19.83	2.23
	21-25 yıl	64	19.91	2.08
	26-30 yıl	61	19.54	2.01
Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Düzenlenmesi ve Zaman Kullanımı	1-5 yıl	54	15.89	2.44
	6-10 yıl	58	16.69	2.21
	11-15 yıl	91	16.72	2.17
	16-20 yıl	73	17.41	1.92
	21-25 yıl	64	16.89	2.20
	26-30 yıl	61	17.11	1.59
Sınıf İçi Etkileşim ve Davranış Düzenlemeleri	1-5 yıl	54	13.55	1.75
	6-10 yıl	58	14.02	1.91
	11-15 yıl	91	14.55	1.55
	16-20 yıl	73	14.79	1.33
	21-25 yıl	64	14.62	1.46
	26-30 yıl	61	13.93	1.30

Deneyim sürelerine göre sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algılarının farklılık gösterip göstermediğine ilişkin çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Deneyim Sürelerine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Beceri Algılarına İlişkin Çok Değişkenli Varyans Analizi (MANOVA) Sonuçları

Sınıf Yönetimi Becerileri	Sd	F	p	Eta Kare	Anlamlı Fark
Plan-program Etkinlikleri ve Fiziksel Düzen		10.42	.00*	.12	1-3 1-4 1-5 1-6
Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Düzenlenmesi ve Zaman Kullanımı ⁵		3.60	.00*	.04	1-4
Sınıf İçi Etkileşim ve Davranış Düzenlemeleri		6.05	.00*	.07	1-3 1-4 1-5
Hata	395				
Toplam	401				

p* < .05

Tablo 3'te görüldüğü gibi, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri üzerinde yapılan MANOVA sonuçları deneyim sürelerine göre sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetiminin her üç boyutuna ilişkin algılarının farklılık gösterdiğini [Wilks Lambda (Λ)=.833, F(3,393)=4.94, p<.05] ortaya koymaktadır.

Farkın kaynağını bulmak için yapılan Scheffé testi sonuçlarına göre, deneyim süreleri 1-5 yıl (\bar{X} =17.13) olan öğretmenlerin; deneyim süreleri 11-15 yıl (\bar{X} =19.24), 16-20 yıl (\bar{X} =19.83), 21-25 yıl (\bar{X} =19.91) ve 26-30 yıl (\bar{X} =19.54) olanlara göre sınıf yönetiminin “plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen” boyutu beceri algıları, daha düşüktür. Diğer bir deyişle deneyim süreleri 10 yıldan fazla olan sınıf öğretmenlerinin, deneyim süreleri 1-5 yıl olanlara göre “plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen” boyutu beceri algıları daha yüksektir.

Deneyim süreleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin (\bar{X} =15.89), deneyim süreleri 16-20 yıl (\bar{X} =17.41) olanlara göre, sınıf yönetiminin “öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı” boyutu beceri algıları daha düşüktür. Diğer bir deyişle deneyim süreleri 16-20 yıl olan sınıf öğretmenlerinin, deneyim süreleri 1-5 yıl olanlara göre “öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı” boyutu beceri algıları daha yüksektir.

Deneyim süreleri 1-5 yıl olan öğretmenlerin (\bar{X} =13.55), deneyim süreleri 11-15 yıl (\bar{X} =14.55), 16-20 yıl (\bar{X} =14.79) ve 21-25 yıl (\bar{X} =14.62) olanlara göre sınıf yönetiminin “sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri” boyutu beceri algıları daha düşüktür. Diğer bir deyişle deneyim süreleri 11-25 yıl olan sınıf öğretmenlerinin, deneyim süreleri 1-5 yıl olanlara göre “sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri” boyutu beceri algıları daha yüksektir.

Sınıf öğretmenlerinin, deneyim süresinin sınıf yönetimi becerisinde etkili olduğu, Alkan (2007); Erol (2006); İlgar (2007); Luo, Bellows ve Grady (2000); Özgün (2008) ve Terzi'nin (2001) bulguları ile paralellik göstermektedir. Bu araştırmanın bulgularıyla tutarlı sonuçlara ulaşan Kutlu (2006) öğretmenlerin deneyim süreleri arttıkça öğrencilerin yaş gruplarına göre problem davranış türlerini daha iyi bildiklerini ortaya koymuştur. Bu bulgulara dayanarak deneyim süresi 10 yıldan fazla olan öğretmenlerin, deneyim kazanması sonucu, sınıf yönetimi becerilerinin geliştiği yorumunu yapmıştır. Bu durumun öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kurumlarında öğrenci kişilik özellikleri hakkında yeterli bilgiyi alamadıklarından, bunun sonucu olarak da meslekte ilk yıllarında bu konuda yeterli olmadıklarını düşünmelerinden kaynaklanabileceğini belirtmektedir. Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin kullanmış oldukları etkinlikleri çeşitlendirmede güçlük çekiyor olabileceklerini bu nedenle de öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarında uygulama çalışmalarına daha fazla önem verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Benzer bir çalışmada Luo ve diğerleri (2000) deneyim süresi az olan öğretmenlerin sınıf yönetiminde daha çok sorunla karşılaştığını belirlemiştir. Fakat deneyim süresinin tek başına sınıf yönetimi sorunlarını aşmada yeterli olmadığını ifade etmiştir.

Alkan (2007) meslek yaşamına yeni başlayan öğretmenlerin, ilk defa sınıfla baş başa kaldıklarından, sınıf yönetimi alanında yeterli deneyime sahip olmadıklarından, sınıf ortamındaki olumsuzluklar karşısında ne yapacaklarını tam olarak bilemediklerinden istenmeyen davranışlarla baş etme sürecinde olumsuz tutumlar sergilediklerini belirtmektedir. Ancak yıllar geçtikçe sınıf yönetimi ile ilgili deneyim kazandıklarından, sınıfı daha iyi kontrol ettiklerinden ve daha sabırlı olduklarından istenmeyen davranışlarla baş etme sürecinde daha olumlu davrandıklarını ifade etmiştir. Diğer bir deyişle deneyim süreleri öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde iyileşme sağlamıştır. Ayrıca Alkan (2007) yaptığı araştırmada mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin istenmeyen davranışlarla baş etme sürecinde daha olumsuz ve tutarsız davranışlar gösterdiğini belirlemiştir. Rosas ve West (2009) ise araştırmalarında, öğretmen adaylarının sınıf yönetim beceri algılarının çalışmakta olan öğretmenlere göre anlamlı olarak daha düşük olduğunu ortaya koymuşlardır.

Diğer yandan Yalçınkaya ve Tonbul (2002), sınıf öğretmenlerinin deneyim süresine göre sınıf yönetimi becerilerinin farklılık göstermediğini belirlemiştir. Ritter ve Hancock (2007) da deneyim süresine göre öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Orta öğretim öğretmenleri üzerine yapılmış bir çalışmada da Yalçın (2007), öğretmenlerin sınıf yönetiminde gösterdikleri davranışlarının demokratikliğine ilişkin görüşlerini deneyim süresine göre farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Benzer şekilde Güven ve Cevher (2005) de araştırmalarında, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin deneyim süresine göre farklılaşmadığını ortaya koymuştur.

İlgili alanyazın incelendiğinde, araştırmaların sonuçlarına göre genel olarak deneyim sürelerinin öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri algılarını etkilediği görülmektedir (Alkan, 2007; Erol, 2006; İlgar 2007; Luo, Bellows ve Grady, 2000; Özgün, 2008; Terzi, 2001). Aynı zamanda deneyim süresinin sınıf yönetimi için önemli ve belirleyici bir unsur olduğu belirlenmiştir (Kutlu, 2006). Bu araştırmada deneyim sürelerine göre öğretmenlerin plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen boyutu beceri algılarının farklılaştığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin bu boyutta yüksek beceri sahibi olmaları deneyim sürelerine dayalı olabilir. Öğretmenlerin deneyimleri arttıkça, programa hakimiyetleri daha da artmış olabilir. Freiberg (2002) de deneyim süreleri az olan öğretmenlerin planlama üzerinde, deneyim süreleri fazla olan öğretmenlerden daha çok zaman harcadıklarını ve ertesi günün planını hazırlamak için gece geç saatlere kadar çalıştıklarını ifade etmektedir.

Öğretmenlerin sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri boyutu beceri algıları da deneyim sürelerine göre farklılık göstermektedir. Beceriler zamanla gelişirler. Buna dayanarak, deneyim süreleri fazla olan öğretmenlerin, öğrenciyi rahatlıkla anladıkları ve kendi beklentilerini öğrencilere anlattıkları söylenebilir. Bayındır (2001) da öğretmenlerin yaşları ve deneyim süreleri arttıkça sınıf yönetimi becerilerini daha iyi sergilediklerini belirtmektedir. Nitekim Boldurmaz (2000) da deneyim süreleri fazla olan öğretmenlerin, genç meslektaşlarına göre sınıf yönetimi süreçlerini uygulamada daha rahat ve hazırlıklı olduklarını vurgulamaktadır.

Okulların buldukları yerleşim yerlerine göre sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları

Öğretmenlerin görev yaptıkları okulların buldukları yerleşim yerleri değişkeni üç alt gruba ayrılmıştır. Bunlar; köy, ilçe ve şehir merkezidir. Bu üç alt gruba göre öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri algılarına ilişkin betimsel analiz sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Okulların Buldukları Yerleşim Yerlerine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Betimsel Analiz Sonuçları

Sınıf Yönetimi Becerileri	Yerleşim Yeri	n	\bar{X}	SS
Plan-program Etkinlikleri ve Fiziksel Düzen	Köy	94	16,35	2,36
	İlçe	188	19,41	2,02
	Şehir Merkezi	119	20,81	1,92
Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Düzenlenmesi ve Zaman Kullanımı	Köy	94	14,54	1,74
	İlçe	188	17,10	1,68
	Şehir Merkezi	119	18,17	1,59
Sınıf İçi Etkileşim ve Davranış Düzenlemeleri	Köy	94	12,73	1,48
	İlçe	188	14,53	1,37
	Şehir Merkezi	119	15,18	1,08

Öğretmenlerin görev yaptıkları okulların buldukları yerleşim yerlerine göre sınıf yönetimi beceri algılarına ilişkin çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) sonuçları ise Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. Okulların Buldukları Yerleşim Yerlerine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Çok Değişkenli Varyans Analizi (MANOVA) Sonuçları

Sınıf Yönetimi Becerileri Boyutları	Sd	F	p	Eta Kare	Anlamlı Fark
Plan-program Etkinlikleri ve Fiziksel Düzen		124.76	.00*	.38	1-2 1-3 2-3
Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Düzenlenmesi ve Zaman Kullanımı	2	128.95	.00*	.39	1-2 1-3 2-3
Sınıf İçi Etkileşim ve Davranış Düzenlemeleri		95.15	.00*	.32	1-2 1-3 2-3
Hata	398				
Toplam	401				

p* < .05

Tablo 5'te görüldüğü gibi, öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri algılarına ilişkin MANOVA sonuçları, okulların buldukları yerleşim yerlerine göre sınıf öğretmenlerinin “plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen”, “öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı” ile “sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri”ne ilişkin algılarının farklılık gösterdiğini [Wilks Lambda (Λ)=0.464, F(3,396)=61.71, p<.05] ortaya koymaktadır.

Farkın kaynağını bulmak için yapılan Scheffe testi sonuçlarına göre, sınıf yönetiminin “plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen” boyutu beceri algıları köyde (\bar{X} =16.35) görev yapan öğretmenlerde, ilçede (\bar{X} =19.41) ve merkezde (\bar{X} =20.81) görev yapanlara göre daha düşüktür. Aynı zamanda ilçede (\bar{X} =19.41) görev yapan öğretmenlerin “plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen” boyutu beceri algıları şehir merkezinde (\bar{X} =20.81) görev yapanlara göre daha düşüktür. Diğer bir ifadeyle “plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen” boyutu beceri algıları şehir merkezinde görev yapan öğretmenlerin ilçede ve köyde görev yapanlara, ilçede görev yapan öğretmenlerin ise köyde görev yapanlara göre daha yüksektir.

Sınıf yönetiminin “öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı” boyutu beceri algıları köyde (\bar{X} =14.54) görev yapan öğretmenlerde, ilçede (\bar{X} =17.10) ve şehir merkezinde (\bar{X} =18.17) görev yapanlara göre daha düşüktür. Aynı zamanda ilçede (\bar{X} =17.10) görev yapan öğretmenlerin “öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı” boyutu beceri algıları şehir merkezinde (\bar{X} =18.17) görev yapanlara göre daha düşüktür. Başka bir ifadeyle, “öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı” boyutu beceri algıları şehir merkezinde görev yapan öğretmenlerin ilçede ve köyde görev yapanlardan, ilçede görev yapan öğretmenlerin köyde görev yapan öğretmenlerden daha yüksektir.

Sınıf yönetiminin “sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri” boyutu beceri algıları köyde (\bar{X} =12.73) görev yapan öğretmenlerde, ilçede (\bar{X} =14.53) ve merkezde (\bar{X} =15.18) görev yapanlara göre daha düşüktür. Aynı zamanda ilçede (\bar{X} =14.53) görev yapan öğretmenlerin “sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri” boyutu beceri algıları merkezde (\bar{X} =15.18) görev yapanlara göre daha düşüktür. Diğer bir deyişle merkezde görev yapan öğretmenlerin, ilçede ve köyde görev yapanlardan, ilçede görev yapan öğretmenlerin de köyde görev yapanlardan “sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri” boyutu beceri algıları daha yüksektir.

Alan yazında öğretmenlerin görev yaptıkları okulların buldukları yerleşim yerlerine göre sınıf yönetimi beceri algılarına yönelik her hangi bir araştırmaya ulaşılamadığından, bu bulguyla dolaylı yünden ilgili araştırmalar

tartışmaya dahil edilmiştir. Örneğin, Aksoy (2001) öğretmenlerin sınıf yönetiminde kullandıkları stratejileri etkileyen pek çok faktör olduğunu belirlemiştir. Okulun içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve kültürel çevre, okulun sahip olduğu olanaklar, sınıfların sayısı, yaş ve kişilik gibi öğrenci özellikleri, öğretmenin kendi bireyliği, öğrencilere, eğitime ve disipline yönelik inançları, almış oldukları eğitim, geçmiş yaşantı ve deneyimleri bu faktörler arasında yer almaktadır

Günay (2003) ise sınıf öğretmenlerinin kendi iletişim becerilerine ilişkin algılarının çalıştıkları okulların sosyo-ekonomik düzeylerinin yükselmesiyle doğru orantılı olarak olumluľařtıđını tespit etmiştir. Kutlu (2006) da yaptığı araştırmada üst ve orta sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan öğretmenlerin daha demokratik bir ortam oluşturduklarını belirlemiştir. Nitekim Doğan (2004), merkezi bölgelerde görev yapan öğretmenlerin belirli hizmet senesini doldurma zorunluluğu olduğunu ifade etmiş ve yaptığı araştırmada merkezi bölgelerde çalışan öğretmenlerin yarından fazlasının 21 ve üstü yıl deneyim süresine sahip olduklarını belirlemiştir

Öğretmenin bulunduğu çevre öğretmeni etkilemektedir. Öyle ki Taşdemir'in (2006) araştırmasında sınıf öğretmenleri, okullarındaki eğitim-öğretim politikalarının belirlenmesinde en belirleyici faktörler olarak, "ilköğretim programının hedef ve içeriği" ile "okulun bulunduğu çevre" faktörleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlara dayanarak, üç boyutta da, merkezdeki öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin, ilçeler ve köylerden, ilçelerdekilerin de köylerden daha iyi olması beklenen ve alan yazınla tutarlıdır bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Çünkü merkez ile ilçeler ve köyler arasındaki sosyal ve ekonomik koşullar birbirinden farklıdır. Bu farklılıkların (ulaşım, sağlık, ailenin sosyal ve ekonomik koşulları, okulun eğitim-öğretim gereksinimini karşılama potansiyeli, okulun ve sınıfın fiziksel düzeni ve benzeri) öğretmenin sınıf yönetimi becerisini etkilediği düşünölmektedir.

Örneğin, Kutlu (2006) araştırmasında alt sosyo-ekonomik düzeydeki okullardaki öğretmenlerin araç, gereç ve materyal konusunda sıkıntı yaşadıklarını belirlemiştir. Bu eksiklik öğrencinin motivasyonunu, dolayısıyla da öğretmenin sınıf yönetimi becerisini etkileyebilir. Bununla birlikte ilçede ve şehir merkezinde bulunan okullarda öğrenci ve velilerin beklentisi de öğretmenin sınıf yönetimi becerilerini etkileyebilir. İlçelerde ve şehir merkezinde sınıf yönetimi becerilerinin köylere göre daha yüksek çıkmasının nedenlerinden biri de, ilçelerde ve şehir merkezinde öğretmenlerin deneyim sürelerinin daha fazla olması olabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada ulaşılan sonuçlar ve öneriler şöyle sıralanabilir:

Sonuçlar

1. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları, "plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen", "öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı" ve "sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri" boyutlarında, cinsiyete göre farklılık göstermemektedir.

2. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları, deneyim sürelerine göre farklılık göstermektedir. "Plan-program etkinlikleri ve fiziksel düzen" boyutunda, deneyimi 10 yıldan fazla olan sınıf öğretmenleri, 1-5 yıl olanlardan; "öğretmen-öğrenci ilişkisinin düzenlenmesi ve zaman kullanımı" boyutunda 16-20 yıl deneyimi olanlar 1-5 yıl olanlardan; "sınıf içi etkileşim ve davranış düzenlemeleri" boyutunda 11-25 yıl deneyimi olanlar 1-5 yıl olanlardan daha yüksek sınıf yönetimi beceri algısına sahiptir.

3. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri algıları, çalıştıkları okulların bulunduğu yerleşim yerlerine göre farklılık göstermektedir. İl merkezinde çalışan sınıf öğretmenleri ilçe ve köyde çalışanlardan; ilçede çalışanlar da köyde çalışanlardan daha yüksek sınıf yönetimi beceri algısına sahiptir.

Öneriler

1. İl merkezindeki ve ilçelerdeki okullarda öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri algılarını etkileyebilecek koşulların ve öğretmen çevrelerinin farkının neler olduğu araştırılabilir.

2. Araştırma farklı branşlardaki öğretmen gruplarına da uygulanabilir.

3. Araştırmada veri toplamak ve çözümllemek için nicel yöntemlerden yararlanılmıştır. Aynı konuda nitel yöntem ve teknikler kullanılarak daha açıklayıcı ve farklı bulgular elde edilebilir.

4. Bu araştırmanın farklı illerde yapılması araştırmaya farklı boyutlar katabilir.

5. Sınıf yönetimi beceri algılarının geliştirilmesi açasından deneyim süresi daha fazla olan öğretmenlerin, deneyimlerini mesleğe yeni başlayan öğretmenlerle paylaşması önerilebilir.

6. Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin, deneyim süresi daha fazla olan öğretmenleri gözlemesi, sınıf yönetimi becerilerinin gelişimine katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- AKIN, U. (2006). *Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile iş doyumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- AKSOY, N. (2001). Sınıf yönetimi ve disiplin modellerinin dayandığı temel yaklaşımlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 7(25), 9-20.
- AKSOY, N. (2003). Sınıf içi kurallar. E. Karip (Editör). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- ALKAN, H. B. (2007). *İlköğretim öğretmenlerinin istenmeyen davranışlarla baş etme yöntemleri ve okulda şiddet*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- ARLI, M. VE NAZİK, M. H. (2004). *Bilimsel araştırmaya giriş*. Üçüncü Baskı. Ankara: Gazi Kitabevi.
- AYDIN, A. (2007). *Sınıf Yönetimi*. Üçüncü Baskı. İstanbul: Alfa Yayınları.
- AYTEKİN, H. (2000). Sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama. L. Küçükahmet (Editör). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık, 71-81.
- BAŞAR, H. (2004). *Sınıf yönetimi*. On Birinci Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BAYINDIR, N. (2001). *Sınıf yönetiminde öğretmen davranışlarının öğrenci başarısı üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- BOLDURMAZ, A. (2000). *İlköğretim okullarındaki sınıf yönetimi süreçlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- BURÇ, E. D. (2006). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi yeterlikleri (Hatay İli örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- CELEP, C. (2004). *Sınıf yönetimi ve disiplini*. Üçüncü Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- ÇELİK, V. (2003). *Sınıf yönetimi*. İkinci Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ÇELİKTEN, M. (2008). *Yapılandırmacı yaklaşıma göre sınıf yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- DEMİRTAŞ, H. (2005). Sınıf yönetiminin temelleri. H. Kıran (Editör). *Etkili sınıf yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- DOĞAN, C. (2004). Sınıf öğretmenlerinin derslere ilişkin görüşleri ve tercih ettikleri öğretim yöntemleri: İstanbul İli örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 193-203.
- ERDOĞAN, İ. (2001). *Sınıf yönetimi ders, konferans, panel ve seminer etkinliklerinde başarının yolları*. Birinci Baskı. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- EROL, Z. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi uygulamalarına ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- FREİBERG, H. J. (2002). Essential skills for new teachers. *Educational Leadership*, 59(6), 56-60.
- GORDON, T. (1996). *Etkili öğretmenlik eğitimi*. (Çev. E. Aksay). Birinci Baskı. İstanbul, Sistem Yayıncılık.
- GÜNAY, K. (2003). Sınıf yönetiminde öğretmenlerin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- GÜRSEL, M. (2005). *Eğitim yöneticisinin yeterlilikleri: Endüstri meslek lisesi müdürlerinin yeterliklerine ilişkin bir araştırma*. Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- GÜVEN, E. D. VE CEVHER, F. N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 85-107.

- İLGAR, L. (2007). *İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- KORKUT, K. (2009). Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik inançları ile sınıf yönetimi beceri algıları arasındaki ilişki. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- KUTLU, E. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf yönetiminde davranış düzenleme sürecinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- LUO, J., BELLOWS, L. VE GRADY, M. (2000). Classroom management issues for teaching assistants. *Research in Higher Education*, 41(3), 353-383.
- ÖK, M., GÖDE, O. VE ALKAN, V. (2006). İlköğretimde öğretmen-öğrenci etkileşiminde sınıf yönetimi kurallarının etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 145.
- ÖZDEMİR, İ. E. (2004). Sınıf ortamında istenmeyen davranışlar. Ş. Erçetin ve Ç. Özdemir (Editör). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım, 269-295.
- ÖZGÜN, E. (2008). *İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin iş motivasyonları ile sınıf yönetim becerilerini algılama düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- ÖZTÜRK, B. (2002). Sınıfta istenmeyen davranışların önlenmesi ve giderilmesi. E. Karip (Editör). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık, 144-156.
- ÖZYÜREK, M. (1996). *Sınıfta davranış yönetimi*. Ankara: Karatepe Yayınları.
- RİTTER, J. T. VE HANCOCK, D. R. (2007). Exploring the relationship between certification experience levels, and classroom management of classroom teachers. *Teaching and Teacher Education*, 23(7), 1206–1216.
- ROSAS, C. VE WEST, M. (2009). Teachers beliefs about classroom management: Pre-service and inservice teachers' beliefs about classroom management. *International Journal of Applied Educational Studies*, 5(1), 54-61.
- SAĞLAM, F. (2007). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin derslerinde bilgi teknolojisi kaynaklarından yararlanma öz yeterlikleri ve etki algılarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- SARI, H. (2002). *Özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğilimleriyle ilgili çağdaş öneriler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- SARITAŞ, M. (2003). Sınıf yönetimi ve disiplini ile ilgili kurallar geliştirme. L. Küçükahmet (Editör). *Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayınları.
- TAŞDEMİR, M. (2006). Sınıf öğretmenlerinin planlama yeterliklerini algılama düzeyleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 287-307.
- TERZİ, Ç. (2001). *Öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- TERZİ, A. R. (2002). **Sınıf** yönetimi açısından etkili öğretmen davranışları. *Milli. Eğitim Dergisi*, 155-156, 162-169.
- TURAN, S. (2003). Sınıf yönetiminin temelleri. M. Sışman ve S. Turan (Editörler). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- TURAN, S. (2006). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- YALÇIN, G. (2007). *Ortaöğretim öğretmenlerinin sınıf yönetiminde gösterdikleri davranışların demokratikliğin ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri (Malatya İli örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- YALÇINKAYA, M. VE TONBUL, Y. (2002). İlköğretim okulu sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algı ve gözlemleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 1(2), 96-103.